

ĐA DẠNG DI TRUYỀN GEN *COI* TY THỂ VÀ MỐI QUAN HỆ PHÁT SINH LOÀI CỦA RUỒI LÍNH ĐEN (*Hermetia illucens*) NUÔI TẠI VIỆT NAM

**Giang Thị Thanh Nhân, Trần Thị Thu Thủy,
Nguyễn Thị Quỳnh Châu, Phạm Doãn Lân**

TÓM TẮT

Nghiên cứu được thực hiện nhằm đánh giá đa dạng di truyền vùng gen *cytochrome C oxidase 1 (COI)* ty thể của một số quần thể ruồi lính đen nuôi tại Việt Nam, đồng thời phân tích mối quan hệ di truyền và phát sinh loài giữa ruồi lính đen nuôi tại Việt Nam và ruồi lính đen ở một số quốc gia khác trên thế giới như Mỹ, Canada, Pháp, Italy, Nga, Hàn Quốc, Malaysia và Nigeria. Tổng số 106 mẫu ruồi lính đen được thu thập từ 6 trại nuôi ruồi lính đen ở các tỉnh/thành: Hà Nội, Bình Định, Cần Thơ, Long An và TP. Hồ Chí Minh. Các mẫu ADN của ruồi lính đen đã được sử dụng để giải trình tự vùng gen *COI* có kích thước 616bp. Kết quả xác định được 4 kiểu đa hình (4 haplotype) khác nhau trên tổng số 106 mẫu ruồi lính đen với độ đa dạng haplotype (Hd) là 0,636. Trong đó haplotype 1 chiếm tỷ lệ cao nhất và giống với haplotype mẫu ruồi lính đen ở Mỹ. Cây phát sinh chủng loài dựa vào haplotype vùng gen *COI* cho thấy ruồi lính đen nuôi tại Việt Nam có quan hệ gần gũi với ruồi lính đen được cho là loài ngoại lai ở một số quốc gia ở trên. Kết quả nghiên cứu là bằng chứng di truyền phân tử về nguồn gốc ngoại lai của ruồi lính đen nuôi tại Việt Nam.

Từ khóa: Đa dạng di truyền, haplotype gen *COI*, *Hermetia illucens*.

Người phản biện: PGS.TS. Nguyễn Văn Đồng

Ngày nhận bài: 28/4/2020

Ngày thông qua phản biện: 29/5/2020

Ngày duyệt đăng: 5/6/2020